

**DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH ORAZ MOŻLIWOŚCI
PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW
W ZESPOLE SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH
IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE W RADOMIU**

Podstawa prawna:

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230) – art. 44b ust. 8 pkt 1.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.) – art. 127 ust. 3.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 373) – § 2.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie ocenia, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- **posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
- **posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania** – na podstawie tego orzeczenia;
- **posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej**, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- **nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych** w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo oświatowe;
- **posiadającego opinię lekarza** o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

DOSTOSOWANIE POLEGA NA MODYFIKACJI PROCESU EDUKACYJNEGO, UMOŻLIWIAJĄCEJ UCZNIOM SPROSTANIE WYMAGANIOM SZKOLNYM

Dostosowanie wymagań:

- powinno dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem,
- nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną,
- nie oznacza pomijania treści programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych,
- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać uczniowi szansę na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Obszary dostosowania obejmują:

- **warunki procesu edukacyjnego** tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- **zewnętrzną organizację nauczania** (np. posadzenie ucznia słabosłyszącego w pierwszej ławce),
- **warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności** (metody i formy sprawdzania oraz zindywidualizowane kryteria oceniania).

DOSTOSOWANIA W ZAKRESIE OCENIANIA

Ocenianie w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów
<p>Ocenianie wszystkich uczniów realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego dla technikum oraz podstawę programową kształcenia w zawodach odbywać się będzie zgodnie ze szkolnym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach lub/ i opiniach.</p> <p>Zindywidualizowane kryteria oceniania mogą dotyczyć nie uwzględniania wpływu posiadanej dysfunkcji na możliwość opanowania danych treści, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uwzględnianie poprawności toku rozumowania , a nie jedynie prawidłowości wyniku końcowego – ocenianie prac z przedmiotów ścisłych pod względem poprawności rozumowania z pominięciem graficznych pomyłek w zapisie – pomijanie w ocenie prac pisemnych graficznej strony zapisu – pomijanie w ocenie prac pisemnych błędów ortograficznych – stwarzanie możliwości wyboru w pracach klasowych zadań o różnym stopniu trudności – stosowanie zróżnicowanych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia np. przygotowanie indywidualnych kart pracy i sprawdzianów w postaci zadań z lukami do uzupełnienia, testów wyboru, przeprowadzanie sprawdzianów ustnych, w zależności od potrzeb indywidualnie, unikanie niezapowiedzianego wywoływania do odpowiedzi, pozostawienie czasu na zebranie myśli, stosowanie pytań naprowadzających)
Ocena z zachowania
<p>Przy ocenie zachowania ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinię z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Specjalistycznej lub zaświadczenia lekarskiego, nie będą uwzględniane zachowania wynikające ze zdiagnozowanych zaburzeń lub dysfunkcji.</p>

UCZEŃ ZDOLNY

O uczniach zdolnych mówimy w odniesieniu do jednostek przejawiających wysoki poziom zdolności ogólnych (inteligencji) lub posiadających jakąś zdolność specjalną w sferze działalności umysłowej. Uczeń zdolny wykazuje:

- zdolność do efektywnego uczenia się rzeczy nowych,
- stale wyróżniające się wyniki w jakiejś aktywności,
- oryginalność w myśleniu i działaniu,
- duże nasilenie dążeń poznawczych,
- przejawianie wysokiego poziomu myślenia analitycznego,
- łatwość rozumienia i przyswajania symboli abstrakcyjnych i stosunków symbolicznych,
- właściwego posługiwania się symbolami we własnym działaniu,
- zainteresowania poznawcze,
- zdolność do koncentracji uwagi, zwłaszcza na treściach abstrakcyjnych,
- wrażliwość na problemy i wytrwałość w ich rozwiązywaniu,
- przeżywanie satysfakcji z rozwiązywania problemów i pokonywania trudności intelektualnych,

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- umożliwienie udziału w fakultetach,
- przygotowanie do konkursów i olimpiad,
- dostarczenie wskazanie źródeł pozyskania dodatkowych materiałów do pracy własnej,
- udział w wymianie i warsztatach językowych,
- stosowanie różnorodnych, aktywizujących metod nauczania,
- indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poszerzenie treści edukacyjnych,
- zachęcanie do samokształcenia samooceny i samokontroli,
- tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji,
- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych,
- przydzielanie uczniowi zdolnemu trudniejszych, bardziej złożonych zadań,
- opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego,
- współpraca nauczycieli z wychowawcą ucznia, pedagogiem i rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu rozwijania jego zainteresowań,
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią,
- główne metody wskazane w pracy z uczniem zdolnym to: metody aktywizujące, problemowe, zespołowe z uwzględnieniem indywidualnych zdolności (asystent, lider), wskazane są zadania zwiększonym stopniu trudności (karty pracy), teksty źródłowe - analiza, uczestnictwo w konkursach,
- olimpiadach przedmiotowych, przynależność do kół zainteresowań,
- występowanie o przyznanie stypendiów dla ucznia zdolnego, jeżeli takie jest możliwe do uzyskania,

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

UCZEŃ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ / TRAUMATYCZNEJ

Sytuacje kryzysowe lub traumatyczne to zdarzenia, które cechuje:

- nagłość, nieprzewidywalność wydarzenia,
- znacząca siła bodźca stresującego lub długotrwałość i nawracalność stresujących oddziaływań,
- postrzeganie lub doświadczanie sytuacji przez osobę jako przeszkody nie do zniesienia,
- związek z zagrożeniem lub niemożnością zaspokojenia istotnych potrzeb,
- brak zasobów i mechanizmów u osoby będącej w sytuacji kryzysu lub doświadczającej traumy do poradzenia sobie z trudnościami,
- reakcja na zdarzenie i jej skutki powodująca dezorganizację zachowania i uczuć, przeżywanie silnych przykrych emocji, występowanie reakcji psychosomatycznych

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- stworzenie przyjaznej spokojnej atmosfery w klasie,
- unikanie atmosfery napięcia, zdenerwowania,
- unikanie krępujących, osobistych pytań, zwłaszcza w obecności osób trzecich,
- uwzględnienie problemów ucznia w odniesieniu do jego zachowania na lekcji,
- pomoc w radzeniu sobie ze stresem, poprzez zapewnienie obecności specjalisty, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem np. pedagog, psycholog szkolny,
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- przedłużenia czasu na udzielanie odpowiedzi ustnej i pisemnej,
- odpytywanie na osobności, nie przy całej klasie,
- w razie potrzeby umożliwienie dodatkowych terminów prac pisemnych i odpowiedzi ustnych,
- zapewnienie obecności specjalisty podczas egzaminów, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem,

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów

UCZEŃ Z CHOROBA PRZEWLEKŁA

Choroba przewlekła to schorzenie o długim czasie trwania i wolnym postępie zmian chorobowych.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- zapewnienie spokojnej atmosfery pracy z uwzględnieniem problemów wynikających z choroby,
- w przypadku zwiększonej absencji spowodowanej chorobą umożliwienie pisania sprawdzianów w dodatkowych terminach,
- wykorzystanie okresów lepszego stanu zdrowia do pozyskania ocen z odpowiedzi ustnych,
- umożliwienie korzystania przez ucznia na lekcji ze sprzętu medycznego i leków zgodnie z zaleceniem lekarza,
- dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymogami wynikającymi z choroby,
- umożliwienie opuszczania klasy w trakcie lekcji podyktowane specyfiką choroby w celu udania się np. do toalety czy pielęgniarki,
- rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia,
- zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną,
- wzmacnianie samooceny,
- dostosowanie form, metod i czasu pracy do stanu psychofizycznego ucznia,
- wspieranie i nagradzanie nie tylko efektów, ale także wkładu pracy i zaangażowania w wykonywane czynności,
- bez zgody rodzica lub pełnoletniego ucznia nie ujawnianie nieuprawnionym osobom trzecim informacji o stanie zdrowia ucznia,
- zapewnienie integracji z zespołem klasowym, aby uczeń nie czuł się samotny lub wykluczony z powodu choroby,

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

UCZEŃ CUDZOZIEMIEC

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego,
- stosowanie języka instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem (krótkie, proste polecenia),
- formułowanie pytań skierowanych w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego,
- udzielanie informacji zwrotnej podczas lekcji,
- stosowanie bogatego materiału wizualnego (zdjęcia, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych,
- rozwijanie i doskonalenie sprawności mówienia i pisania,
- monitorowanie pracy ucznia i jego postępów,

- włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową i dostosowywanie instrukcji do jego językowych umiejętności,
- akceptowanie każdej formy wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednorazową czy błędną gramatycznie),
- gramatykę należy traktować w sposób funkcjonalny,
- w ocenianiu wypowiedzi pisemnych zwrócić uwagę na komunikatywność,
- prace domowe należy dostosować do możliwości językowych ucznia cudzoziemca.

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

UCZEŃ Z ZESPOŁEM ASPERGERA

Zespół Aspergera to zaburzenie w rozwoju oraz funkcjonowaniu ośrodkowego układu nerwowego, które klasyfikowane jest w spektrum autyzmu. Osoby z takim zaburzeniem inaczej postrzegają świat oraz mają większe trudności z przystosowywaniem się do norm i zachowań.

Należy pamiętać ,że zaburzenie może objawiać się na wiele sposobów i jego symptomy mogą być inne u każdej osoby z ZA

Specyfika ucznia z zespołem Aspergera

Zaburzenia w komunikowaniu się:

- brak umiejętności komunikowania się w sposób niewerbalny,
- ograniczenia w zakresie zdolności do inicjowania lub podtrzymywania rozmowy- monotony, mentorski sposób mówienia, zaburzenia prozodii,
- trudności z formułowaniem dłuższych wypowiedzi ustnych,
- problemy z samodzielnym dokończeniem zadania,
- dosłowne, literalne rozumienie i używanie języka , zaburzona zdolność rozumienia ironii, przenośni itp.,
- niekiedy bardzo bogate słownictwo przy braku zrozumienia wypowiedzi,
- niekiedy perfekcjonizm wypowiedzi – posługiwanie się językiem literackim, fachowym (często zaczerpniętym z ulubionej książki czy filmu),
- używanie neologizmów,
- zaburzenia kompetencji dialogowych- nieumiejętność odczytywania mimiki twarzy i gestów ciała rozmówcy,
- nieustanne zadawanie pytań lub nachalne opowiadanie o swoich zainteresowaniach,
- Podczas rozmowy stwarzanie wrażenia jakby nie był zainteresowany tym, co mówi rozmówca (brak kontaktu wzrokowego, odwracanie się do tyłu itp.)

Zaburzenia w rozwoju społecznym i funkcjonowaniu:

- trudności w inicjowaniu i podejmowaniu interakcji i relacji rówieśniczych,
- trudności w rozpoznawaniu cudzych i swoich stanów emocjonalnych, brak empatii,
- przesadne koncentrowanie się na sobie i swoich sprawach,
- może wystąpić agresja w stosunku do rówieśników i dorosłych a także autoagresja,
- skłonność powracania do sztywnych, stereotypowych zachowań,
- brak elastyczności poznawczej,

- trudności w myśleniu i działaniu perspektywicznym,
- trudności w rozumieniu i odpowiadaniu na społeczne/emocjonalne sygnały,
- problemy z uwagą,
- nieprawidłowe przetwarzanie bodźców sensorycznych (nadwrażliwość dotykowa, zapachowa, słuchowa),
- brak inicjatywy (gdy pozostawi się ich samym sobie mają tendencję do stereotypowego powtarzania czynności),
- trudności w zastosowaniu zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce i w różnych sytuacjach,
- łatwość zapamiętywania wzrokowego, łatwiej jest im przekazać informacje w formie pisemnej (dotyczy części uczniów z zespołem Aspergera),
- nieumiejętność rywalizacji, gier zespołowych, wyścigów,
- kłopoty z małą motoryką,
- kłopoty z wyobraźnią,

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- opracowanie wspólnie z uczniem zasad pracy na danej lekcji,
- włączanie wszelkich metod aktywizujących na lekcjach,
- wykorzystywanie mocnych stron ucznia,
- określanie celu, zakresu, kolejności i przewidywalnych skutków działań;
- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- zwracanie się bezpośrednio do ucznia, po imieniu,
- używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji,
- stosowanie podpowiedzi w formie schematów graficznych, rysunków, tabel, diagramów itp.,
- podział zadań na mniejsze części, etapy
- kontrolowanie ukończenia rozpoczętych czynności do końca,
- motywowanie do pracy, dostrzeganie sukcesów ucznia,
- dobór zadań na sprawdzianie uwzględniających wymagania konieczne i podstawowe,
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażeń wieloznacznych,
- wydłużanie czasu pracy na wykonanie zadania w trakcie lekcji i podczas sprawdzianów,
- w razie potrzeby zadawanie krótszych prac domowych,
- w razie potrzeby pomoc przy prawidłowym odczytywaniu poleceń,
- powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia,
- ustalenie z uczniem, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia,
- udzielanie uczniowi stosownych wskazówek do zadań zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem ucznia,
- w razie potrzeby zindywidualizowanie toku lekcji (pozwolenie na wykonywanie zadań w czasie zindywidualizowanym, poza klasą, podczas konsultacji z nauczycielem lub uzupełnienie zadań w domu,
- przygotowanie dodatkowych zadań lub innego zajęcia w sytuacji, gdy uczeń skończy pracę wcześniej,

<ul style="list-style-type: none"> – umożliwianie uczniowi - w określonych sytuacjach, a nie zawsze, kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach, – kreowanie sytuacji pozwalających doświadczać sukcesów i budowanie poczucia własnej wartości, – na lekcjach wychowania fizycznego unikanie aktywności ruchowej związanej z rywalizacją, – nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec osób trzecich. 	
Dostosowanie zewnętrznej organizacji nauczania	
<ul style="list-style-type: none"> – utrzymywanie miejsca pracy w porządku i ciszy. – ograniczanie, minimalizowanie zbędnych bodźców powodujących nadwrażliwość sensoryczną (słuchowych, wzrokowych). – dbanie o zachowanie odpowiedniego dystansu fizycznego na bezpieczną dla ucznia odległość. – udostępnianie miejsca do indywidualnej pracy przy zadaniach wymagających koncentracji. – Zezwolenie na chwilę odpoczynku ,umożliwienie uczniowi odłączenia się od grupy na bezpieczną odległość. – uprzedzanie o zmianach np. o zastępstwie, skróceniu lekcji, odwołanej lekcji, czy wizytacji, akademii. – określanie czasu trwania aktywności np. poprzez określenie ilości zadań, czy poprzez umówiony sygnał. 	
język polski, historia	
Najczęstsze trudności	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> – słabe oceny pomimo starań i wysiłków ucznia – trudności w rozumieniu czytanych treści – trudności w samodzielnym wypowiedzianiu się, formułowaniu wniosków i sądów, w uogólnianiu, myśleniu symbolicznym i abstrakcyjnym – zaniżony poziom rozwoju słowno-pojęciowego – ubogie słownictwo, wadliwa struktura gramatyczna wypowiedzi ustnych i pisemnych – słabsza sprawność manualna, graficzna pisma – słaba umiejętność stosowania konwencjonalnych sposobów zapamiętywania – duże problemy z przywoływaniem z pamięci odległych partii materiału (słaba 	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań – zielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie – wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury – wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. wizualnych – odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego – formułowanie pytań w formie zadań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady – częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień – wydłużenie czasu i ilości powtórzeń na opanowanie materiału

<ul style="list-style-type: none"> – pamięć długotrwała, operacyjna) – problem z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości – trudności z selekcją i wychwyceniem myśli przewodniej w długich tekstach – nieumiejętność przekrojowego wiązania faktów i informacji – wolne tempo procesów umysłowych i działania 	<ul style="list-style-type: none"> – w związku z dużym problemem selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał
Języki obce	
Najczęstsze trudności	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> – trudności z prawidłową wymową – trudności w zapamiętywaniu i/lub odtwarzaniu treści, słówek, zdań – trudności w swobodnym wypowiedzianiu się na określony temat – trudności w poprawnym czytaniu i pisaniu – problemy z zapamiętaniem reguł gramatyki – zbyt wolne tempo pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie ilości słówek do zapamiętania – pozostawienie większej ilości czasu na ich przyswojenie – odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany – wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań <p style="text-align: center;">Możliwość zwolnienia z nauki drugiego języka obcego na podstawie opinii/orzeczenia</p>
Matematyka, Fizyka, Chemia	
Najczęstsze trudności	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> – trudności w selekcji i wybraniu najważniejszych treści (tendencja do pamięciowego uczenia się wszystkiego po kolei – problem z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości – nieumiejętność przekrojowego wiązania faktów i informacji – wolne tempo pracy, nienadążanie (niekompletne notatki) 	<ul style="list-style-type: none"> – w związku z dużym problemem selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach – pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie) – nie stosować krótkich „pięciominutowych” kartkówek i nagłego/niespodziewanego wyrywania do odpowiedzi (myślenie obrazami, konwertowanie/przetwarzanie obrazów na słowa zajmuje uczniowi więcej czasu

Wychowanie Fizyczne	
Najczęstsze trudności	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> – niezborność, nieporadność, niezgrabność ruchowa i trudności w wykonywaniu niektórych ćwiczeń (potrzeba dłuższego treningu, aby opanować dane ćwiczenie, rzucanie do celu itp.) – brak naśladownictwa – trudności w zrozumieniu zasad i reguł różnych gier – nierozumienie rywalizacji, zasad gier zespołowych, wyścigów – wolne tempo pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie większej ilości ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnienie z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia) – wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie zasad i reguł gier sportowych – unikanie gier zespołowych wymagających rywalizacji – w ocenianiu zwracanie uwagi na wysiłek włożony w wykonanie ćwiczenia
Ocenianie	
<p>Ocenianie uczniów odbywać się będzie zgodnie ze szkolnym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań wynikających ze specyfiki Zespołu Aspergera (w ocenianiu oddzielane będą te obszary, w których trudności wynikają z zaburzeń ZA).</p> <p>Przy ocenie z zachowania pod uwagę nie będą brane zachowania trudne związane ze specyfiką Zespołu Aspergera.</p>	

UCZEŃ SŁABOWIDZĄCY

<p>Osoba słabowidząca to osoba, która mimo okularów korekcyjnych ma trudności z wykonywaniem czynności wzrokowych, ale która może poprawić swoją zdolność wykonywania tych czynności poprzez wykorzystanie wzrokowych metod kompensacyjnych, pomocy ułatwiających widzenie i innych pomocy rehabilitacyjnych oraz poprzez dostosowanie środowiska fizycznego.</p>
Symptomy trudności ucznia słabowidzącego
<ul style="list-style-type: none"> – niechęć do długiego czasu pracy wzrokowej, drażliwość, – skrócony czas koncentracji uwagi, męczliwość, – problemy z wychwytywaniem i dostrzeganiem istotnych bodźców wzrokowych, – zaburzona orientacja ,wyobraźnia przestrzenna, koordynacja wzrokowo-ruchowa, – brak trwałej pamięci wzrokowej, – zaburzone postrzeganie relacji przestrzeni i głębi, – mylenie liter o podobnych kształtach, przestawianie liter, – mylenie wyrazów o podobnej strukturze, – nieprawidłowa technika czytania, – czasem trudność z rozumieniem tekstu w całości (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter), – wolniejsze tempo czytania związane z problemami w spostrzeganiu całego wyrazu, zdania, – możliwe trudności w pisaniu z uwagi na obniżoną sprawność spostrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową, – możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, złe rozplanowanie stron w zeszytach, – problemy z czytaniem obszernych tekstów, działań matematycznych, map,

- problemy z właściwym postrzeganiem i zapamiętywaniem figur geometrycznych,
- trudności w nawiązywaniu kontaktów, nieśmiałość, zaniżona samoocena- zaburzenia emocjonalno- społeczne na tym tle.

Należy pamiętać, że symptomy trudności są zależne od stopnia ubytku wzroku i sposobu jego korekcji

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- udostępnianie tekstów np. testów sprawdzających wiedzę w wersji powiększonej czcionki (16-18 punktów)
- dostosowanie kroju, wielkości i grubości czcionki do dysfunkcji wzroku ucznia (ograniczonego pola widzenia , obniżonej ostrości wzroku)
- wyróżnianie ważnych treści za pomocą markera
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- stosowanie przerw w pracy (zajęcia angażujące receptory wzrokowe nie powinny trwać dłużej niż 10-15 minut
- umożliwienie uczniowi korzystania z komputera i urządzeń elektronicznych z programami wspomagającymi osoby słabowidzące
- stosowanie różnorodnych metod kształcenia odpowiednich do niepełnosprawności ucznia,
- nieocenianie poprawności zapisu prac pisemnych- koncentrowanie się na stronie merytorycznej pracy,
- aspekt ortograficzny pracy akcentować w sposób opisowy- wskazać błędy
- powtarzanie treści dyktowanych,
- umożliwienie korzystania z audiobooków z nagraniami lektur szkolnych,
- w geometrii, technice, wprowadzanie uproszczonych konstrukcji z ograniczoną do koniecznych liczbą linii pomocniczych,
- dodatkowe omawianie i objaśnianie zadań z treścią, którym dla lepszego zrozumienia towarzyszą odpowiednie rysunki czy ilustracje,
- przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami zwracanie uwagi na ich czytelność,
- dopuszczenie pisania prac domowych na komputerze,
- przy sprawdzaniu wiedzy stosować testy wyboru, pytania zamknięte,
- udzielanie pomocy w sytuacji zniechęcenia i występowania trudności,
- wykorzystanie mocnych stron i umiejętności ucznia,
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec osób trzecich,

Dostosowanie zewnętrznej organizacji nauczania

- właściwe umiejscowienie ucznia w klasie poprzez:
 - zapobieganie odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna,
 - zapewnienie właściwego oświetlenia oraz widoczności
 - umożliwienie dogodnego dostępu do tablicy (możliwość łatwego podejścia, gdy uczeń nie rozpoznaje pisma ze swojego miejsca);
 - ograniczanie wszelkich błyszczących powierzchni o niepożądanym odblasku;
 - unikanie podczas zapisów na tablicy innych kolorów kredy niż białe i żółte;
 - zachęcanie ucznia do korzystania z przyborów pisarskich o ciemnej, równomiernej kresce
- zaopatrzenie ucznia w odpowiednie pomoce optyczne i nieoptyczne poprawiające zdolność ich widzenia np. szkła optyczne, lupy.

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem zaleceń i dostosowań zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

UCZEŃ SŁABOSŁYSZĄCY

Osoby słabosłyszące to osoby, u których wada słuchu ogranicza odbiór mowy naturalną drogą słuchową. Stopień ubytku pozwala na korzystanie ze słuchu (drogą naturalną lub przez sprzęty wspomagające słyszenie, tj. aparaty słuchowe, implanty ślimakowe) w nauce, pracy.

Symptomy trudności ucznia słabosłyszącego

- uczeń sprawia wrażenie nie uważającego lub śniącego na jawie, może nie słyszeć instrukcji nauczyciela,
- pojawiają się trudności w interakcjach słownych - niechętnie angażuje się w działania klasowe (uczeń obawia się porażki, ponieważ ma kłopoty z rozumieniem),
- może nietypowo reagować na ustne instrukcje (nie rozumieć zasad lub intencji innych osób)
- może mieć zaburzenia mowy (niepłynność mówienia), mały zasób słów i pojęć,
- słabo czyta,
- często myli głoski dźwięczne i bezdźwięczne, nie różnicuje głosek z trzech szeregów s-z-c-dz, sz-ż-cz-dź, ś-ź-ć-dź (np. zamiast „z” może napisać każdą inną literę s, ż, sz),
- zamienia i gubi litery, pomija części wyrazów, myli końcówki - co powoduje zmianę treści znaczenia wyrazów, czasem pisze bezsensowne zlepki liter - w przypadku niezrozumienia ich znaczenia,
- duże trudności sprawia poprawna pisownia, opanowanie gramatyki, składni i ćwiczenia stylistyczne,
- ma trudności w samodzielnym czytaniu i zrozumieniu treści obszernych lektur szkolnych (potrzebuje więcej czasu na głośne czytanie),
- trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie. Często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie,
- mogą wystąpić problemy ze skupieniem uwagi słuchowej na tekstach słownych,
- problemy w przyswajaniu wiedzy wymagającej sekwencyjnego (logicznego) porządkowania faktów (przedmioty ścisłe: matematyka, chemia, fizyka) oraz syntetycznego ujmowania faktów,
- uczeń słabosłyszący może mieć trudności z kontrolowaniem emocji, można zaobserwować nieproporcjonalne emocjonalne, skłonność do załamania, nerwowość, drażliwość, płaczliwość,
- ze względu na problemy w rozumieniu słów, uczeń może przejawiać trudności w zakresie nauki przedmiotów humanistycznych i preferować przedmioty ścisłe,
- trudności z percepcją muzyki, brak poczucia rytmu, problemy z odtwarzaniem piosenek oraz z nauką gry na instrumentach,

Należy pamiętać, że symptomy trudności są zależne od stopnia ubytku słuchu i sposobu jego korekcji

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- zapewnienie komfortu psychicznego, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji,
- umożliwić odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi,
- nauczyciel, mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie czy być odwrócony twarzą do tablicy; to utrudnia uczniowi odczytywanie mowy z jego ust,
- nie należy jednocześnie mówić i pisać na tablicy, ponieważ może to utrudniać uczniowi zrozumienie przekazywanych treści,
- należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- należy ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszającego (w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie),
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy,
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze,
- należy pozostawić uczniowi większą ilość czasu na sformułowanie wypowiedzi i odpowiedzi,
- wspomaganie ucznia podczas odpowiedzi dodatkowymi pytaniami naprowadzającymi i przybliżaniem treści instrukcji i poleceń,
- w nauce języka obcego zwracać szczególną uwagę na poprawność zapisu oraz powtarzanie nowych słówek, wyrazów czy zdań,
- **dopuszcza się zwolnienie ucznia z wadą słuchu z nauki drugiego języka nowożytnego na podstawie opinii / orzeczenia,**
- konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do ucznia niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu ,
- z uwagi na wolne tempo czytania, uczeń potrzebuje więcej czasu na przeczytanie całej książki; dla ułatwienia zrozumienia treści nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które uczeń powinien przygotować odpowiedzi –czytając wcześniej lekturę,
- jeżeli pisanie ze słuchu sprawia uczniowi niedosłyszającemu duże trudności, można je zastąpić inną formą,
- przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy,
- indywidualizacja oceniania,
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych

<p>(systematyczność, obowiązkowość, dokładność),</p> <ul style="list-style-type: none"> – przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, nie powinny one obniżyć ogólnej oceny pracy –
Dostosowanie zewnętrznej organizacji nauczania
<ul style="list-style-type: none"> – zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna; uczeń, będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust, – trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami; takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, – uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce z innym uczniem, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
Ocenianie
Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem zaleceń i dostosowań zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

UCZEŃ Z DYSLEKSJA

<p>Dysleksja – pod tym pojęciem rozumiemy specyficzne trudności w czytaniu (najczęściej występujące współwystępujące z zaburzeniami uczenia się poprawnej pisowni), u których podłoża leżą zaburzenia uwagi, percepcji i pamięci wzrokowej i słuchowej, funkcji językowych oraz ich koordynacji o różnym stopniu i zakresie.</p>
Specyfika ucznia z Dysleksją
<p>Wyróżniamy trzy typy dysleksji, przyjmując za kryterium podziału dominujące zaburzenie, które decyduje o jej obrazie klinicznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> – dysleksja typu wzrokowego, gdzie występują przede wszystkim zaburzenia percepcji wzrokowej i pamięci wzrokowej; – dysleksja typu słuchowego, u podłoża której leżą zaburzenia percepcji słuchowej i pamięci słuchowej powiązane często z zaburzeniami językowymi; – dysleksja integracyjna - rozpoznawana jest wówczas, gdy rozwój funkcji percepcyjnych badanych w izolacji jest zgodny z wiekiem, zaburzany jest natomiast proces integrowania bodźców napływających do różnych zmysłów.
Dostosowanie wymagań edukacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> – obniżenie wymagań w zakresie poprawności ortograficznej prac pisemnych, – przygotowanie kartkówki i sprawdzianów w formie testowej, – przedłużenie czasu pracy na wykonanie prac pisemnych, – wydłużenie czasu na czytanie tekstów i poleceń, – nie poddawać ocenie błędów ortograficznych zawartych w pracach pisemnych, – unikanie odczytywania głośnego czytania przy całej klasie, – uwzględniać w ocenie wkład pracy w wykonanie ćwiczenia,

- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie słówek, zwrotów,
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania nie tylko wyniku końcowego.

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

DOSTOSOWANIA NA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTACH

L.p.	Przedmiot	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia.
1.	Język Polski	<ul style="list-style-type: none"> – Obniżenie wymagań w zakresie poprawności ortograficznej prac pisemnych. – Przygotowanie kartkówek i sprawdzianów w formie testowej. – Przedłużenie czasu pracy na wykonanie prac pisemnych. – Wydłużenie czasu na czytanie tekstów i poleceń. – Nie poddawać ocenie błędów ortograficznych zawartych w wypracowaniach. – Dyktanda sprawdzające organizować indywidualnie. – Unikanie odczytywania głośnego przy całej klasie. – Uwzględniać w ocenie wkład pracy w wykonanie ćwiczenia. – Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń
2.	Języki obce	<ul style="list-style-type: none"> – Złagodzić kryteria wymagań z języków obcych. – Nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie słówek, zwrotów – Dawać więcej czasu na opanowanie określonego zestawu słówek – W fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiedzanych słów i zwrotów, a nawet wypowiadać je przesadnie poprawnie – Nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem – Dawać więcej czasu na wypowiedzi ustne i prace pisemne, – Oceniać za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, kłaść większy nacisk na wypowiedzi ustne – Sprawdzenie wiadomości powinno odbywać się często zkrótszych partii materiału. – Unikać głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie.

		<ul style="list-style-type: none"> – Położyć większy nacisk na wypowiedzi ustne.
3.	Przedmioty ścisłe	<ul style="list-style-type: none"> – Uwzględnić wolniejsze tempo pracy. – Odrębne instruowanie ucznia. – Dzielenie zadań na etapy. – W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania nie tylko wyniku końcowego. – Unikanie abstrakcyjnych pojęć. – Przeliczanie na konkretach. – Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów należy podzielić na mniejsze partie. – Zwiększyć ilość czasu na sprawdziany pisemne. – Przygotować ucznia zapowiedzią do odpowiedzi, nie należy wrywać do odpowiedzi. – W trakcie rozwiązywania zadań sprawdzać czy uczeń przeczytał treść polecenia i ją zrozumiał. – Przypominać o terminowych zadaniach.
4.	Geografia, Biologia, Historia, Religia,	<ul style="list-style-type: none"> – Uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat. – W czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać – Podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie – Wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania – Zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia – Przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie – Często oceniać prace domowe
5.	Muzyka, Wychowanie fizyczne.	<ul style="list-style-type: none"> – Zawsze uwzględniać trudności ucznia. – W miarę możliwości wspierać, naprowadzać, pokazywać na przykładzie. – Dzielić zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania mniejszymi krokami. – Nie zmuszać do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność. – Dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu. – Nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy. – Podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć. – Włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę.

UCZEŃ Z DYSGRAFIA

Dysgrafia – trudności w opanowaniu poprawnej formy graficznej pisma. Wyraża się w formie zniekształceń strony graficznej pisma, takich jak niedokładności w odtwarzaniu liter, złe proporcje liter w wyrazie, brak połączeń liter, brak należytego odstępu pomiędzy literami i wyrazami, brak równomiernego i jednolitego położenia pisma, niepoprawne zagęszczenie liter. Te zniekształcenia pisma wynikają z zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych (motoryki rąk, funkcji wzrokowych i koordynacji wzrokowo-ruchowej).

Specyfika ucznia z Dysgrafią

- unikanie zadań grafomotorycznych,
- szybka męczliwość podczas pisania i brak motywacji do pracy,
- trudności w trzymaniu się w liniaturze, nierówne odstępy między wyrazami, lub nawet literami, lub zlewianie całego tekstu w jedną całość,
- nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego,
- napięcie mięśni podczas pisania,
- problemy z odróżnianiem wielkich i małych liter,
- problemy ze składnią i gramatyką,
- trudności w rozumieniu zapisanych tekstów,
- wolne tempo pisania, męczliwość ręki,
- niekształtne litery, nieprawidłowe łączenia - obniżona czytelność pisma,
- nieumiejętność zagospodarowania przestrzeni kartki,
- niski poziom graficzny wykresów i rysunków, nieprawidłowe zapisywanie łańcuchów,
- trudności z czytaniem i rysowaniem map geograficznych i historycznych,

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- obniżyć wymagania co do estetyki pisma,
- sprawdziany przeprowadzać w formie ustnej,
- umożliwić uczniowi pisanie prac pisemnych na komputerze,
- nie oceniać poziomu graficznego pisma i jego estetyki,
- zachęcać ucznia do pisania drukowanymi literami,
- zapewnić więcej czasu na prace pisemne podczas lekcji,
- w przypadku, gdy praca pisemna ucznia jest nieczytelna, przepytac go ustnie z danego zakresu materiału.

Ocenianie

Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonane przez nauczycieli i specjalistów.

L.p.	Przedmiot	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia.
1.	Język Polski	<ul style="list-style-type: none"> – Obniżenie wymagań w zakresie poprawności ortograficznej prac pisemnych. – Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. – Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak

		<p>dla innych uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może. – Poprosić ucznia aby sam odczytał swoją pracę pisemną. – Można też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.
2.	Języki obce	<ul style="list-style-type: none"> – Złagodzić kryteria wymagań z języków obcych. – Oceniać za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, kłaść większy nacisk na wypowiedzi ustne. – Sprawdzenie wiadomości może odbywać się ustnie. – Akceptowanie pisma drukowanego, pisma nakomputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów).
3.	Przedmioty ścisłe	<ul style="list-style-type: none"> – Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. – Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. – Wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). – Pozwolić korzystać z dużej ilości kartek, aby każde zadanie mogło być rozwiązane osobno, (wtedy łatwiej jest ocenić cały tok myślenia, a nie tylko wynik końcowy), – Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.
4.	Geografia, Biologia, Historia, Religia,	<ul style="list-style-type: none"> – Monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia), – Precyzyjne formułowanie poleceń, – Dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze, – Możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma, – Umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.
5.	Muzyka, Wychowanie fizyczne, inne	<ul style="list-style-type: none"> – Zawsze uwzględniać trudności ucznia. – W miarę możliwości wspierać, naprowadzać, pokazywać na przykładzie. – Pozwolić na zastosowanie zeszytu w kratkę, – Oceniać przede wszystkim tok rozumowania,

UCZEŃ Z DYSORTOGRAFIA

<p>Dysortografia to trudności w pisaniu przejawiające się popełnianiem różnego typu błędów: typowo ortograficznych, wynikających z nieprzestrzegania znanych uczniowi zasad pisowni, oraz błędów specyficznych, takich jak mylenie liter (zastępowanie), opuszczanie, dodawanie liter i sylab, pisanie liter i cyfr zwierciadlanie. Dysortografie rozpoznajemy u uczniów o prawidłowym rozwoju umysłowym, w przypadkach, gdy trudności występują pomimo znajomości zasad pisowni, braku wad zmysłu i zaniedbania pedagogicznego.</p>
Specyfika ucznia z Dysortografią
<ul style="list-style-type: none"> – trudności w pisaniu, szczególnie ze słuchu, liczne błędy, – nieprawidłowa organizacja przestrzenna zapisu działań matematycznych, – przekształcania wzorów, – mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności, – nieprawidłowe wykonywanie wykresów funkcji, – gubienie drobnych elementów graficznych, opuszczanie i przestawianie liter, – błędy w pisaniu- trudności z odróżnianiem wyrazów podobnych- gubienie drobnych elementów graficznych, opuszczanie i przestawianie liter,
Dostosowanie wymagań edukacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> – zamiast klasycznych dyktand proponuje się sprawdziany polegające na uzasadnianiu pisowni wyrazów, odwołując się do znajomości zasad ortograficznych, – oceniać odrębnie merytoryczną stronę pracy i odrębnie poprawność pisowni, – częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, – ograniczyć bodźce rozpraszające, bliskość tablicy pozwoli na zmniejszenie ilości błędów przy przepisywaniu, zwiększy kontrolę pracy ucznia przez nauczyciela, – na pracach klasowych pozwalać korzystać ze słownika ortograficznego, złagodzić kryteria wymagań z języka obcego w pisaniu i przepisywaniu tekstów, – uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych, wzorów itp.
Ocenianie
<p>Ocenianie będzie zgodne z przedmiotowym systemem oceniania z uwzględnieniem dostosowań na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.</p>

UWAGA:

Ważne jest, aby dostosowania wymagań nie mylić z ich obniżeniem. Nie ma czegoś takiego jak „obniżenie wymagań”. Dostosowanie nie oznacza pominięcia niektórych treści wynikających z podstawy programowej. Oznacza natomiast osiągnięcie celów w pracy z dzieckiem, z wykorzystaniem optymalnych dla niego metod, form, warunków pracy. Dostosowanie zobowiązuje nauczyciela do przemyślenia sposobu udzielania pomocy oraz stawiania wymagań uwzględniających potrzeby i możliwości dziecka, oraz zobowiązuje ucznia do wyczerpanej pracy, zwiększenia wysiłku, nakładu pracy, pokonywania trudności.